

avstrijskih jamarskih raziskovalcev na Dunaju in stane 280 šilingov.

Knjiga je bila napovedana že za poletje leta 1986, ko so začeli sprejemati predplačila. Do več kot dveletne zamude pri izdaji je prišlo zaradi nadvse prozaičnega vzroka: oba avtorja sta se selila, poleg tega pa sta sproti dobivala gradivo o najnovejših raziskavah, ki sta ga hotela seveda pred objavo obdelati, da bi bila njuna knjiga čimbolj aktualna. Vendar sta morala nekega dne pod vse le potegniti črto; tako je na seznamih in načrtih stanje z dne 1. marca 1987, novejša raziskava pa so deloma upoštevali v besedilu, medtem ko je med naštetu literaturo upoštevano stanje do maja 1988.

V uvodnem delu knjige piše H. Trimmel, avtor podobne publikacije iz leta 1966, ki je že zdavnaj razprodana, predvsem o varstvu jam ter na kratko primerja stanje in spoznanja v velikih jamskih sistemih iz leta 1966 in dvajset let pozneje. Temu sledi seznam najdaljših kraških jam v Avstriji, na katerem je 60 objektov s skupno dolžino jamskih rovov (v vsaki jami seveda) več kot dva kilometra, in seznam najglobljih brezen, na katerem je nič manj kot 122 jam z višinsko razliko več kot 200 metrov med najvišjo in najnižjo izmerjeno točko v jami.

Osrednji del knjige ne obravnava jam tako kot večina podobnih publikacij, ki opisujejo jame po velikosti; tukaj jih obravnavajo po geografskih kriterijih. Podzemske jame in sistemi so razvrščeni po geografskih enotah, tako pa so tudi predstavljene na skicah in kartah. Poleg tega je vrsta jam uvrščenih na »seznam čakajočih«, ker so podatki bodisi prišli prepozno na avtorjevo mizo bodisi raziskave še niso končane, vendar obetajo rezultate. Na koncu je v bibliografskem delu natisnjen seznam literature, ki je doslej izšla o omenjenih jamah. Na tem seznamu je poudarjeno tisoč naslovov — vse, kar je doslej izšlo o pomembnejših avstrijskih jamah in brez njih. Vsekakor se bomo morali slejkoprej podobnega dela lotiti tudi v Sloveniji.

Planinski poročevalec

»Biti član planinskega društva — to ne pomeni samo poravnati letno članarino in potem izkoristiti ugodnosti, ki jih ta ponuja. Verjetno obstajajo še kakšne obveznosti do tega planinskega društva.« — Čeprav je urednik Miran Pribožič zapisal to misel na zadnjo stran 14. (ali letošnje prve) številke Planinskega poročevalca, ki je glasilo PD Bohor iz Senovega (številka je izšla v nakladi sto izvodov), je to misel čutili na vseh 12 straneh tega glasila. V njem je uvodni del posvečen društveni letni konferenci, nadaljevanje vtisom z izletov in planinskih tur, konec pa zabav-

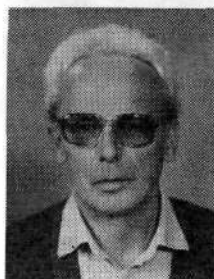
nejšim rubrikam, vabilu na gorsko potovanje na Maglič prvi teden v avgustu in na društvene izlete ter naposled predstavitvi načrta za novo planinsko kočo na Bohorju, h gradnji katere so vabljeni vsi društveni člani in drugi planinci.

Planinski poročevalec je lepo urejeno društveno planinsko glasilo. Nenavadno je le to, da ima pri več kot 1700 članih PD Bohor s plačano članarino v letu 1988 naklado samo sto izvodov.

M. R.

društvene novice

V spomin: Boris Ostan (1905—1989)



Bleščeč zimski dan letošnjega februarja se je poslavljaj. Zadnji žarki sonca, ki je tonilo tam doli za Stolom, so božali vrhove gora nad dolinami. Tiho, spokojno mirno je bilo tega dne na bovškem pokopališču, pripetem na

prve bregove Rombona. Boris Ostan, gornik, gorski reševalec, planinski organizator, krajan Bovca, sosed in naš prijatelj, je za vedno odhajal. Razbrazdani svet pod Kaninom, samotna Loška Planja, tišina Zadnjega Dola, od vojne preorani vrhovi njegovega prvaka med njimi Velikega Vrha, mehke trate oboževane planine Za Robom nad dolino z domačo Sočo bodo poslej brez njega. Sestopil je gornik, ki mu je bil romantični, kruti svet med grebeni in vrhovi pesem življenja.

»Bolj naključje, pa moj rojstni kraj, ki mu mnogokaj dolgujem, sta me napravila gornika. Gorá sem se veselil takrat, ko sem s trinajstimi leti prvič stal na Velikem Vrhu in se jih še vedno veselim. Hoja na gore je bila vedno moja strast, eden izmed smislov mojega življenja. Neštetokrat sem ves dan pešal od gorskega vrha do gorskega vrha in vselej sem s potepanja prinesel domov veselo razpoloženje, razigrano dušo. Gore človeka na mah ozdravijo vsakršne »neumnosti« in slabe volje. Srečen sem, da sem užil toliko lepote, spokojnosti, pa tudi grenkobe v gorah, kar drugim v življenju ni dano,« nam je Boris pripovedoval še nedolgo tega. Krepko je bil že zakoračil v deveto desetletje svojega življenja, pa vendarle ga ni prav nič minila včasih kar mladeniška živahnost ob vsakdanjih srečanjih s sosedi in prijatelji, ki je hitel po drobnih opravih k upokojevcem kegljat, v

Dvor med prijatelje balinat. Takole mimo-grede je popoldne »skočil«, kot je sam dejal, na Plužna, Pod Rob ali Za Vrzelo. Še si je oprtal oprtnik, prijel gorniško palico in stopil med svoje vrhove, saj »ne moreš kar takole obsedeti in se na stara leta smiliti sam sebi«, je pripomnil, ko smo ga pobarali, kje je kaj hodil.

Pogovori z Borisom o gorah niso bili nekaj vsakdanjega. To so bili praznični dnevi, dolgi res samo nekaj bežnih trenutkov ob pomenku na ulici ali v resnejšem pogovoru na njegovem domu. V njegovih očeh je tedaj igralo veselje. Za živostjo mimike na obrazu smo slutili, da je turo, o kateri smo mu pripovedovali, doživil skupaj z nami. Bilo je prav tako, kot da je z nami pravkar prispel na njegovo ljubljeno koto »1313«, kjer nas je planina Za Robom sprejela v svoje mehko naročje k zaslužnemu počitku. In pogled, že zremo z vrha Velikega Vrha v Bavšico, v sivino Možnice, v mogočni zid Loške stene, s tančico poletne sopare zakritih Mangarta in Jalovca, v daljavi za koprenastimi oblaki slutimo Kanin in romantično Zahodnih Julijcev. Zakaj bi se vračali v dolino kar naravnost, zvabila nas je še Krnica, šele od tu smo sestopili. Nekaj posebnega je bilo z Borisom biti na takšnih izletih: kako prijetno opojni so bili.

V gorske višave, med planine in divje vrhove se je Boris vračal vse svoje življenje. Sto- in stokrat odkrite gore so ga vedno presenetile z nečim novim, dotlej neznanim. Tako je bilo v njegovih rosnih mladostnih letih, ko ga je vrh očakov nad Sočo in Koritnico, še vseh razoranih in polnih sledov pravkar končane I. svetovne vojne, vlekla neizmerna mladostna želja po odkrivanju in spoznavanju neznanega. Gore so vse bolj postajale del njegovega življenja v dijaških in študentskih letih. Pomenile so mu trdno oporo in pot k novim ciljem v neizprosnih življenjskih preizkušnjah osebnih stisk, tuji vladavini nad domačimi kraji, v strahotnem vrtincu II. svetovne vojne.

Konec te nesmiselne človeške morije se je v silni množici primorskih vojakov-partizanov-prekomorcev srečen vrnil v »nekoristni« svet bovških in trentarskih gora. Vse manj je bilo časa za tihe, intimne poti v gore. Organiziral je planinsko dejavnost, najdemo ga med graditelji prvih bovških planinskih postojank, nadeloval je pota, markiral, vodil v gore vse, ki bi radi doživeli nekoliko odmaknjene hribe ob Soči. Nepogrešljiv je bil v vrstah gorskih reševalcev; poldrugo desetletje je vodil, nemurno organiziral, gradil in izpopolnjeval delovanje gorske reševalne službe v Bovcu, Trenti, Logu pod Mangrtom. Vedno poln optimizma, dobre volje in šegav je v desetletjih dela v planinski organizaciji zmogel najtežje naloge, saj je vseskozi iz svoje bogate zakladnice izkušenj jemal

nove in nove ideje. Preprostega, odločnega in po potrebi tudi ostrega vodjo so imeli radi njegovi reševalci, trdi moške iz skopih dolin pod gorami, planinski prijatelji prijetnega sopotnika na izletu ali splezalca v navezi na zahtevnejših turah, v planinskem društvu zagnanega društvenega delavca. Tudi na jesen svojega življenja Boris preprosto ni mogel brez krajev, »kjer tišina šepeta«, brez Gozdeca, Goričice in gore svojih gora Velikega Vrha.

Utrujen je sestopil z Velikega Vrha v njegovo podnožje k večnemu počitku.

Oprtnik in gorniško palico je odložil mož, v čigar bogatem življenju so si sledila majhna in velika dejanja, četudi je skromen, kot je bil, često poudarjal, da ni napravil nič velikega. Vendar svet sestavlja majhnosti, brez njih ni velikega. Stvaritve v njegovi zapuščini nas bodo nanj spominjale, a siromašnejši bomo za gorniške trenutke, ki smo jih mogli skupaj užiti. Praznina nas bo spremljala na samotnih poteh med vršaci.

Boris Mlekuž

Ing. Jirásko častni član PD Onger

PD Onger iz Trzina je s sklepom 16. februarja 1989 sprejelo ing. Ladislava Jirásko za častnega člana društva.

Ing. Ladislav Jirásko se je rodil 9. 6. 1944 v Jenštejnu pri Pragi. Diplomiral je na Fakulteti za elektrotehniko in je kot oblikovalec industrijskih nadzornih sistemov zaposlen v ČKD Praha, Dodavatelský zavod. Od junija 1988 je predsednik Komisije za visokogorski turizem-planinski del za vso ČSSR.

Njegovo planinsko udejstvovanje je pestro in predvsem usmerjeno v jugoslovanske gore. Leta 1966 je prvič obiskal slovenske gore in od takrat vsaj enkrat letno obišče slovenska ali jugoslovanska pogorja. Organiziral je tudi številne obiske planincev iz ČSSR v Jugoslavijo, lepote jugoslovanskih gora pa je zelo rad opisoval v revijah in časopisih kot so Turista, Krásy Slovenska, Československý sport, Svet v obrazech in drugih.

Ni potrebno posebej zapisati, da ima pristne planinske in prijateljske odnose in stike s številnimi planinci po Jugoslaviji in Sloveniji.

Lado se že dolgo časa zavzema za obsejstransko in uradno sodelovanje med PZS in ČSTV. Dolgoletne želje so se mu uresničile s podpisom dogovora o sodelovanju na področju planinstva, ki je bil sklenjen 14. oktobra 1988 v Ljubljani.

Leto prej je prišlo tudi do množičnega obiska Tater. Tudi tu je naš Lado vložil svoj prosti čas in izkušnje, da bi vse teklo, kot je treba. Takrat so namreč tri društva, in sicer PD Dol pri Hrstniku, PD